

Latgališu woceleite

Latgali var tikai mīlēt

Divys Laurys no latgališu kultūrys ziņu portala *lakuga.lv*

Pasaulam stuosta par vysu latgaliskū

Egīta Tereze Jonāne

Gon jau kotrs latgalīts i na tikai latgalīts vysmoz reizi dīnā pasaver, kū roksta pasaulī vineigais latgališu kultūrys ziņu portals *lakuga.lv*. Tuo latgaliskū saturu nūdrūsnoj Edeite Husare, Amanda Anusāne, Laura Melne i Laura Spundere. Itūreiz “Latgališu woceleite” cimojās obys Laurys ar stuostu par *lakuga.lv* syuteibu i latgališu volūdys svareigumu (paļdis par sarunys ideju Kasparam Strodam!).

Egīta Tereze Jonāne foto

Laura Spundere (no kreisās) i Laura Melne ir prīceigys, ka pīdar *lakuga.lv* komandai

Kai nūklīvot latgališu kultūrys ziņu portalā *lakuga.lv*?

Laura Melne: Man tys jau ir ūtrais pīguojīns *lakuga.lv*. Pymū reizi tī nūnuoču 19 godu vacumā, suokūt studejis Reigā. Īprīkšēju portala redaktore uzrunoja mani, i tūreiz *lakuga.lv* nūstruodoju četrys godus. Tod četrys godus beju prūm, bet šūgod nu 1. janvara otkon asu atpakaļ *lakuga.lv*.

Laura Spundere: Gūdeigi, natcerūs, kurā godā *lakuga.lv* struodoju pymū reizi. Tod redaktore Vineta Vilcāne meklēja papyldspākus *lakuga.lv*, jei uzrunuoja mani i es pīkrytu, lai koč kas interesants, sovaiduoks nūteik munā dzeivē. Nu ituo goda apreļa otkon asu *lakuga.lv* komandā.

Kamdeļ pīkrytot taidam latgaliskam izaicinuojumam?

Laura Melne: Tagad pīkrytu struoduot *lakuga.lv* deļtuo, ka saprotu, ka vajag puormainis munā profesionalajā dzeivē. I es poša gribieju koč kū vairuok dareit par latgaliskom lītom. Tys vyss sakryta ar tū, ka *lakuga.lv* otkon beja vajadzeigs cylvāks.

Laura Spundere: Beja *lakuga.lv* pīduovuojuoms struoduot par žurnalisti, i es pīkrytu, deļtam, ka pošai interesej vysa veida latgaliskuos aktivitatis.

Kas, struodojūt *lakuga.lv*, pateik vyslobuok – latgaliskuo atmosfera, sarunys, intervejys ar cylvākim, latgaliski projekti?

Laura Spundere: Man pateik vyss latgaliskais i pateik struoduot ar cylvākim nu Latgolys i ar tim, kas interesejās par Latgolu. Kasdīnys dorbā vairuok struodoju ar marketinga aktivitatem, deļtuo intervejys ar interesantim cylvākim ir taidys lobs papyldynuojuoms.

Laura Melne: Es lobpruot interveju cylvākus, deļtuo ka sarunys vysod ir interesantys. I citi dorbi ir lobi, tycu, ka tys vairoj munu i cytu latgaliskumu.

Kai apguvot latgališu rokstu volūdu – losūt gruomotys, vucūtis kursūs voi cytaižuok?

Laura Spundere: Agruok Rēzeknis Tehnologeju akademējā beja Filologejs nūdaļa, i tī Sandra Ūdre myusim vuiceja latgališu volūdu. Vāluok vairuokys reizis laseju latgališu volūdys vuiceibys materialu «Vasals», bet laikam nasu tū vēļ atkūduse leidz golam. Dūmoju, ka Laura muok raksteit latgaliski daudz lobuok nakai es.

Laura Melne: Es latgališu rokstu volūdu īsavuiceju dabiskā ceļā. Jau vydsškolā mani intereseja vyss latgaliskais. Suoču laseit gruomotys latgališu volūdā, suoču raksteit latgaliski socialajūs teiklūs. Tev ir volūdys prakse, tu redzi cytu raksteitū latgaliski *twitterī* voi cytur. Tī beja arī latgališu autoritatis, kas prota pareizi raksteit latgaliski. Ari pyrmais dorba pūsms *lakuga.lv* beja loba latgališu volūdys škola. Tūreiz myusim *lakuga.lv* korektore beja Muora Mortuzane-Muravska, kas ir loba latgališu volūdys školuojuoja. Man tys vairuok ir volūdys praksis, navys vuiceibys vaicuojuoms.

Laura Spundere: Myusim ar Lauru latgališu volūdys pazeišona īt nu saimis, mes jau nu dzimšonys runojam latgaliski. Latgališu volūdys raksteiba nav pošā vīgluokuo, ka tu runoj latgaliski, tys nanūzeimej, ka tu ari prūti raksteit latgaliski.

Laura Melne: Latgališu volūda myusim ar Lauru nav īvuiceita nu molys. Bet daudzys atbaida raksteit latgaliski, ka kaidys

puormess, ka tu roksti ar klaidom voi napareizi. Cytreiz latgalīšim ari puormat, ka jī kaidus tekstus naroksta latgaliski. Pa manim, cylvākam ir tiseibys raksteit tai, kai jis gryb – latvišu literarajā volūdā voi latgaliski. Tok navajag beitis nu latgališu rokstu volūdys!

Voi šudiņ jauniši, bārni runoj latgališu volūdā?

Laura Melne: Man redzīs, ka bārni, jauniši arvīn mozuok runoj latgaliski. Kod es vuiciejūs, munā klasē vydsškolā visi runuoja latgaliski. Niu ir zynoms pīmārs, ka kaida Latgolys pogosta bārnuduoržā tik vīns bārns runoj latgaliski. Naseņ man beja saruna ar Ilzi Spergu par itū, kur jei saceja, ka tys ir volūdys statusa vaicuojuoms. Vacuoki verās, voi volūda byus nūdereiga bārim. I ūtrs – ir lela angļu volūdys ītekme, daudz verās multfilmys, raidejumus *Youtube* angliski. Es daudz par tū dūmoju, deļkuo ir tai.

Padūmjū okupacejis godūs nabēja gruomotu i stuņžu latgališu volūdā skolā, ka runuoja latgaliski, tod citi reizem vērēs greizai, tūmār cylvāki sāta daudz vaira runuoja latgaliski. I tai latgališu volūda sasaglobuoja. Šūbreid latgališu volūdai ir vysys durovys vaļā, latgališu volūdu izmontojam marketingā i tt., bet sātuos volūda pagaist. Tys ir skumeigi.

Laura Spundere: Latgališu volūdai naradz praktiskū pīlītuojumu, deļtam vacuoki, kuri sovā storpā runoj latgaliski, ar bārim bīži runoj jau latviski. Pa munam, tys ir absurdi.

Kas paleidz nūklusynuot sovu ikšējū bolsu, ka es nikuo naprūtu – tī ir latgališu volūdys kursi, latgališu gruomotu laseišona...?

Laura Melne: Es zynu daudzys cylvākus, kuri roksta latgaliski cīš labi, lai gon nav vuiciejūs kursūs voi universitatēs, tys ir vairuok par tū, ka jī ir interesejūs par volūdu.

Laura Spundere: Pīkreitu Laurai, bet arī poškritika ir svareiga. Byutu vālamys pasekuot leidza, kai tu roksti latgaliski. Golvonais nūteikums – roksti konsekventi, pīmāram, lītoj ō vai uo.

Laura Melne: Ka cylvāks nav puorlīcynuots, voi jis roksta pareizi, ir cylvāki, kurim jis jebkurā laikā var pavaicuot, i es šaubūs, voi kaidys kaidreiz ir atsacejs paleidzeibu.

Tagad ir vosorys puortraukums, bet rudiņi kotru ūtrū ūtardiņi bīdreibys «Latgališu studentu centrs» *Facebook* lopā tīšraidē turpnyuosīs latgališu rokstu volūdys nūdarbeibys, kū voda Muora Mortuzāne-Muravska (tuos var apsavērt i īrokstā tīpat *Facebook* voi *Youtube*). Studejūt Reigā, tamā pyrmajā reizē, kod struodoju *lakuga.lv*, divus vokorus apmeklieju Muorys nūdarbeibys kluotīnē i man ruodīs, ka tys man īlyka taidus lobus pamatus.

Man jau ruodīs, ka vītā, kur runoj latgaliski, pīmāram, Rēzeknē i Rēzeknis nūvodā, latgališu volūdu uzturēt dzeivu ir daudz, daudz vīgluok...

Laura Melne: Asu saleidzy nūši jauns cylvāks vacumā zam 30 godim, i reizem, kod es aizeju uz kaidu veikalu Rēzeknē, tod man pīrkšā stuov vacuoks cylvāks, i puordevieja ar jū runoj latgaliski. Nuokušuo asu es, bet ar mani jau runoj latvišu literarajā volūdā. Es runoju latgaliski, bet man pat reizem naatbīd latgaliski. Nazynu, kas tei ir par paruodeibu.

Laura Spundere: Tei varātu byut barjera. Daudzim arviņ redzīs, ka pareizuok byutu narunuot latgaliski. Mani naseņ stypri puorsteidze, ka poliklinikā pi daktera durovu, prosūt, kurs ir pādeja is ryndā, cylvāki soka tū krīviski. Latgalītis prosa latgalīšam krīviski. Deļkam. Ka myus nasaparrass?

Bet kū jyus tekstā dorit ar ratim izlūkšņu vuordim, pīkreitīt, ka na jau kotrā Latgalis nūvodā saprass ratūs vuordus, kaidi ir Kolupā voi Ludzā?

Laura Melne: Rokstūs, kurus mes rokstom pošī, mieginojam atrast latgališu literaruos volūdys vuordus, bet, ka tei ir interveja voi cyta autora roksti, tod bīži viņ

ari atstuojam tai, kai ir. Ir vacvuordi, kurus, ja tu labi padūmoj, lītuoja tova baba voi kaidys cyts zynoms vacuoks cylvāks.

Kai jius itamā informacejis puorboguoteibā atlosit, kū raksteit voi naraksteit *lakuga.lv*?

Laura Melne: Mes sekojam leidza nūtykumim nūvodu lopuos i socialajūs teiklūs, losom presis relīzis, myusim pošim ir plošs interešu lūks, deļ tuo eistynoam i sovys idejis, kurys izrunojam *lakuga.lv* komandys sapuļcēs. Var saceit, ka iz Latgolu veramīs vysaptverūši. *Lakuga.lv* itūgod sviņ 15. pastuoviešonys godadīnu, šudiņ portala komanda rauga atrast leidzsvoru storp informativim i analitiskim rokstim i intervejom. Tei ir vīta diskusejom i vīdūkļu apmaiņai. Myusim ir i cylvāki, kuri atsasauce *lakuga.lv* aicynuojumam i roksta myusim latgaliski.

Laura Spundere: Atrast leidzsvoru – tys ir lobuokais variants, deļtam ka aptver plošuoku cylvāku lūku – vīnam pateik zinis, uzzynuot, kas i kur nūteik, cytam – intervejys voi analitika. Šudiņ *lakuga.lv* ir loba komanda, tei ir pateikama, vīgla vide, kur var struoduot atvārtai i pasaļauņūt iz puorejim koleгим.

Laura Melne: Cylvāki *lakuga.lv* bīži izmontoj, lai puorsalīcynuotu, voi pareizi roksta latgaliski. Ir cylvāki, kuri roksta latvišu literarajā volūdā, bet, kod roksts ir puortulkuots latgaliski, sajamom atsauksmi, ka ir pateikami laseit rokstu latgaliski. *Lakuga.lv* daudzys mudynoju suokt raksteit latgaliski.

Laura Spundere: *Lakuga.lv* cīši daudz dora latgališu volūdys populariziešonā. Tys ir svareigi, ka cylvāks kotru dīnu redz i losa zinis vai rokstus latgaliski.

Kaidys ir *lakuga.lv* pīnasums jiusu dzeivē?

Laura Melne: Pyrmais pūsms *lakuga.lv* man beja lela dzeivis i profesejis škola. Šudiņ tei ir vīta, kur es jūtūs labi, kur man dorbs pateik ar vysim izaicinuojumim. Man šūbreid ir sajiuta, ka es asu sovā vītā.

Laura Spundere: Latgališu volūda ir svareiga, i, pa munam, ir vārts tū kūpt i atteisteit. *Lakuga.lv* tam ir lobs pamats.

Kai vīnā–divūs teikumūs raksturuosit *lakuga.lv*?

Laura Spundere: *Lakuga.lv* miseja ir – latgaliski par latgaliskū. ▣

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona attīstības aģentūras, Valsts kultūrkapitāla fonda un AS «Latvijas valsts meži» finansiālu atbalstu